

Téma č. 7b: AMULETY a TALISMANY

- víra v amulety, talismany, šťastné a nešťastné dny, znamení, sny
- bohyně Bereginja (dobrá, chrání člověka před zlými silami, na rušnykach, ruce pozvedá k nebi)
- magická medicína
- Nahodil, O., Robek, A.: České lidové pověry. Praha, Orbis 1959
- <http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/372544-amulet>
- <http://www.stastnezeny.cz/index.asp?menu=990>

Amulet (ochraňuje před neštěstím, magickými útoky a nehodami)

- na krku nosili především muži, s delšími nápisy, ve schránce
- přeneseně tzv. „falešné písmo“, „charakter“ – to mohly být a. s popsanými kousky pergamenu
- dávaly se do hrobů
- na vrchní straně arch. Michael, na spodní ženská hlava s hady místo vlasů

Talisman (rituální předmět při magických praktikách, nosí štěstí)

- závěsek, hlavně u žen, s (polo)drahokamem, vyrytým nápisem nebo symbolem
- nejstarší tohoto druhu: návaz, návuz (rus. najuz, navjaz, pol. nawez, srbch. navezak); jednalo se o návěsek z nití a stužek, s živočišnými materiemi

Typy:

1. Květiny, trávy, stromy, keře (mák, barvínek, chrpa, vrba, kalina, osika, višň, jabloň, hrušeň, jasan, klen, javor, bříza)
2. Zvířata (kočka, čáp, koza, pes, kůň)
3. Předměty ochraňující člověka (věneček, oděv-kalhoty, košile, pásek, zástěra, šátek, kožich, boty, náušnice a korále, dívčí copy, chleba)
4. Předměty ochraňující dům (práh, rušnyk, pokuttja-kout s ikonami, stůl, díže, skříň, kolébka, pec, komín, okna, dveře, svíčka, kraslice, podkova)
5. Oběti vodě (peníze::klenoty, tradiční sváteční jídlo; šátky a stuhy do vlasů)

Magická medicína:

1. zaříkání
2. léčivky (sběr 23.4., 11.5., 23.6.)

Jak si získat...domácího skřítky

Jak se ochránit před...noční můrou Morou

Čarodějství:

- pohan. čaroděj "volchv" (čára=čaroděj; znáti=znachar; věděti=vědma)
- česnek, vlasy, čáry v popelu, zlatá tráva

Věštba (žreba):

- závěrečné stvrzení správnosti provedeného obřadu (žrec=pohan. kněz)
- tajemství věštev zná Mokoš

Přírodní úkazy:

- slunce, měsíc, hvězdy
- víchř
- země, voda, stromy, zvířata

Biblický pohled na amulety a talismany:

- boží trestající postoj
- Izajáš 2,6 a 3,18-20: V onen den odejme Panovník okrasné nákotníky, náramky, talismany a amulety.
- Ezechiel 13, 18.20.21: Toto praví Hospodin: Běda těm, kteří šíjí kouzelné váčky. Lovíte duše mého lidu!
- Efezským 6, 11.14-18: Oblečte plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům. Stůjte tedy opásáni kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obuti k pohotovému službě evangeliu pokoje a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také přilbu spasení a meč Ducha, jímž je slovo Boží. V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvejte za všechny.

Práh

- zavěšovaly se na něho např. trny z divoké růže (proti upírům)
- na něj se dávala metla (nebo pod kolébku) – proti čarodějnicím, zlým silám

Věneček

- na hlavně chránil šestinedělku a nemluvně (viz. magický princip zavazování, zamykání / rozvazování a otevírání)

Oděv

- chrání nejen proti chladu (vlivy vnějšího světa), ale i proti zlým silám
- př. řapryx: chrání břicho ženy, obzvláště by ho měly nosit těhotné
- výšivka: na hrudi chrání člověka před fyzickým vyčerpáním i morálním úpadkem, ale i před smrtí; jedná se vlastně o dávnou ukrajinskou tradici bojovat proti zlu krásou (proto ženy po večerech vyšivaly velké množství oděvů)

Amulet pro získání lásky

Potřeby: Kousek růžové látky, trochu levandule, růžovou růží, kousek kořene zázvoru, růženín, kousek růžové nitě

Postup: Tento škapulír je na přivolání muže vašich snů. V období, kdy měsíc dorůstá, v pátek, dvě hodiny po setmění, si sedněte na klidné místo. Zapalte růžovou svíci, před ní položte mušli naplněnou levandulí, kořen zázvoru a růžovou růží. V klidu se uvolněte a nikam nespíchejte. Dívejte se do plamene a představujte si muže vašich snů. Pokud nemáte na mysli nikoho konkrétního pak si představujte jak by měl vypadat a jaké by měl mít vlastnosti a dovednosti. Potom si ušijte pytlíček z růžového přírodního materiálu. Do něj vložte čtyři lístky z připravené růže, špetku levandule kousek kořene zázvoru a kousek růženínu. Amulet zavažte růžovou nití. A zavažte devíti uzlíky při každém uzlíku vyřkněte jednu vlastnost, kterou by měl muž mít. Při vázání buďte razantní a důrazná. Nakonec škapulír přidržte nad plamenem, aby se očistil a přitom říkejte: " Venuše, mocná bohyně, vyslechni moji prosbu, pomoz mi obdařit tento amulet svou silou. Dovol mi přivábit lásku. Staniž se!!!

Jakmile si najdete muže, kterého budete chtít milovat, musíte amulet zničit např. poslat ho po vodě.